

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 771/2021
20.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Субашић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Лекић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7502/19 од 17.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 20.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7502/19 од 17.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П број 782/17 од 15.04.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље, и обавезана је тужена да тужиљи на име дуга исплати износ од 255.645,94 евра са каматом по стопи Европске централне банке за период од 01.01.2002. године до 25.12.2012. године, а од 26.12.2012. године до исплате, са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена, да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 830.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7502/19 од 17.10.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П број 782/17 од 15.04.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, супруг тужиље, сада пок. ВВ, позајмио је супругу тужене, сада пок. ГГ износ од 500.000 ДЕМ и то тако што му је дана 08.10.1999. године позајмио износ од 150.000 ДЕМ са роком враћања од 30 дана од дана преузимања новца, а дана 06.09.2000. године позајмио му је износ од 350.000 ДЕМ са роком враћања од 90 дана, о чему су сачињене признанице са наведеним датумима, позајмљеним износима и роком враћања позајмљеног новца. ВВ је преминуо дана 21.09.2000. године, док је ГГ преминуо дана 25.12.2000. године, при чему новац који је позајмио од ВВ није вратио. Након смрти ГГ и ВВ састале су се њихове супруге, овде тужиља и тужена, у канцеларији адвоката Субашића, којом приликом су туженој предочене наведене признанице на износ од 150.000 ДЕМ и 350.000 ДЕМ и тужена је изјавила да на признаницама стоји потпис њеног покојног супруга ГГ. Странке су постигле договор да сачине споразум којим ће тужена признати постојање дуга свог супруга у износу од 500.000 ДЕМ који је наведен у признаницама и да садржина споразума буде враћање новца тужене тужиљи, тј. новца који је дат по наведеним признаницама. Тужена је након сачињавања споразума исти најпре прочитала, а затим и потписала. Тим писменим споразумом од 06.01.2001. године констатовано је да је ББ упозната са чињеницом да дуговани износ од 500.000 ДЕМ њен супруг за живота није вратио ВВ и изјавила је да као законски наследник пок. ГГ, у потпуности признаје дуг у износу од 500.000 ДЕМ према тужиљи, као законском наследнику пок. ВВ, те се обавезала да на први позив тужиље исплати износ од 500.000 ДЕМ, без обзира да ли ће у оставинском поступку иза пок. ГГ бити оглашена за наследника његове имовине и без обзира на величину наслеђеног дела имовине која јој припадне. У оставинском поступку, на заоставштини иза пок. ВВ за наследнике су оглашени супруга оставиоца АА тужиља и ћерка оставиоца мал. ДД, док су на заоставштини иза пок. ГГ за законске наследнике оглашени супруга оставиоца ББ-тужена, син оставиоца ЂЂ и мал. ћерка оставиоца ЕЕ. Тужена није према тужиљи измирила обавезу враћања предметног износа новца. Тужена је покушавала да своју обавезу према тужиљи измири исплатом износа од 100.000 евра посредством предузећа „...“, затим нуђењем као замену испуњења преношење права својине на кућама, али су наведени покушаји остали неуспешни. Висина дуговања није спорна међу парничним странкама, односно да је износ од 500.000 ДЕМ, еквивалентан износу од 255.645,94 евра.

Првостепени суд је правилно применио материјално право када је сагласно члану 10, 12, 17, 26, 148. и 262. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев тужиље, правилно закључивши да обавеза чије се извршење тражи има свој основ у споразуму од 06.01.2001. године који је сачињен између парничних странака.

Наиме, тужена је у обавези да врати тужиљи наведени износ, јер споразум који су тужиља и тужена закључиле дана 06.01.2001. године суштински представља уговор, односно нови уговорни однос који је независан од односа сада пок. ГГ и пок. ВВ.

По мишљењу првостепеног суда, у конкретном случају, ради се о новој облигацији између тужиље и тужене која није у вези са постојањем дужничко-поверилачког односа правних претходника парничних странака.

У конкретном случају, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су оценили да је тужбени захтев основан.

Одредбом члана 148. Закона о облигационим односима, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране, а одредбом члана 26. истог закона, прописано је да се сматра да је уговор закључен када су се странке сагласиле о битним елементима уговора.

Уговор представља сагласност воља два или више лица која има за циљ постизање одређеног облигационо-правног дејства. Садржину уговора одређују саме странке, у складу са начелима закона, морала и добрих пословних обичаја.

Одредбом члана 10. ЗОО, прописано је да су странке у облигационом односу слободне, да у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја, своје односе слободно и по својој вољи уреде.

Одредбом члана 12. ЗОО, прописано је да су странке у облигационом односу и у остваривању права и обавеза из тих односа дужне да се придржавају начела савесности и поштења, а одредбом члана 17. истог закона, прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење.

Чланом 262. став 1. ЗОО прописано је да је поверилац овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан да испуни своју обавезу савесно и у свему како она гласи.

Из утврђеног чињеничног стања, заснованог на изведеним доказима, које се ревизијом не може побијати, произилази да се у конкретном случају ради о новој облигацији између тужиле и тужене, која није у вези са постојањем дужничко-поверилачког односа правних претходника тужиле, пок. ВВ и правног претходника тужене пок. ГГ.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да правни основ обвезивања тужене не постоји, а навод тужене да она није једини наследник иза пок. ГГ, није од утицаја с обзиром да у конкретном случају тужена не одговара као правни следбеник иза пок. ГГ, већ по основу споразума од 06.01.2001. године, којим је признала постојање дуга свог супруга у износу од 500.000 ДЕМ и обавезала се да на први позив тужиле исплати наведени износ, без обзира да ли ће у оставинском поступку иза пок. ГГ бити оглашена за наследника његове имовине и без обзира на величину наслеђеног дела имовине која јој припадне.

Правилна је одлука нижестепених судова о трошковима поступка, с обзиром да је донета правилном применом одредбе члана 153, 154. и 163. ЗПП и правилном применом Тарифе о наградама и накнадама за трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама.

На основу изнетог, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић